

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jana Kašpara v právní věci žalobce: **Ing. J.D.**, zast. Mgr. Lindou Henzélyovou, advokátkou, sídlem Kroměříž, Kollárova 647/15, proti žalovanému: **Rozhodčí orgán Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky**, sídlem Praha 3, Orlická 4/2020, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18.2.2009, č.j. 671+672/09/Va,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Platebními výměry č. 4240900010 a č. 2140900009 ze dne 5.1.2009 územního pracoviště Kroměříž Krajské pobočky pro Zlínský kraj Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR byla žalobci uložena povinnost zaplatit pojistné na všeobecné zdravotní pojištění za rok 2004 ve výši 49.474,- Kč a penále z prodlení ve výši 16.679,- Kč.

Rozhodnutím žalovaného ze dne 18.2.2009, č.j. 671+672/09/Va, byly platební výměry potvrzeny.

Žalobce se domáhá zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, neboť rozhodnutí žalovaného je založena na nezákonně získaném důkazu – ohlášení změny výše příjmů a výdajů Finančního úřadu v Bystřici pod Hostýnem ze dne 22.12.2006, neboť žalobce nedal souhlas ke zproštění mlčenlivosti správce daně (§ 22 odst. 5 zákona č. 592/1991 Sb.).

Rozhodnutí je postaveno na nesprávném skutkovém a právním posouzení věci. Správní orgán si nesprávně vyložil jednotlivé pojmy: příjem a výdej z podnikání rozhodný pro vyměření pojistného, vyměřovací základ pro pojistné, základ daně, dílčí základ daně, daňová

ztráta, úprava základu daně dle § 23 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb. (dále jen zákon o daních z příjmu). Jelikož žalobce v roce 2004 ukončil samostatnou výdělečnou činnost a po ukončení prodal se společníky podnik, byl povinen dle § 23 odst. 8 zákona o daních z příjmu upravit základ daně (viz. řádek 52 daňového přiznání žalobce). Jelikož tiskopis daňového přiznání nebyl v souladu s legislativou a nebylo patro, jak toto v přiznání zachytit, přes nesouhlas daňového poradce žalobce upravil FÚ v Bystřici pod Hostýnem sám dílčí základ daně. Došlo tím k nerespektování pojmů základ daně a dílčí základ daně. Žalobce se přitom řídil pokyny samotné VZP, dle kterého u OSVČ vedoucí daňovou evidenci nelze daňovou úpravu dle § 23 odst. 8 zákona o daních z příjmů považovat za příjem ani výdaj ze samostatné výdělečné činnosti a proto OSVČ tyto úpravy nebude promítat pro účely stanovení vyměřovacího základu pro odvod pojistného na zdravotní pojištění. Přesto žalovaný zahrnul do vyměřovacího základu i úpravu daně dle § 23 odst. 8 zákona o daních z příjmů, aniž by zkoumal, jaká je skutečná výše příjmů a výdajů rozhodná pro odvod pojistného. Žalobce tak nedostatečně zjistil skutkový a právní stav věci, vyšel pouze z oznámení správce daně a Ministerstva financí, s nímž žalobce neseznámil, čímž porušil § 36 odst. 3 s.ř. Zároveň neprovedl žalobcem navržené důkazy. Dále žalobce namítl překážku litispendence.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Na základě oznámení o změně výše příjmů a výdajů žalobce za rok 2004 poskytnuté správnímu orgánu I.st. dle § 24 odst. 6 písm. h) zákona č. 337/1992 Sb. bylo vyměřeno dlužné pojistné a penále. Podle § 23 odst. 8 zákona o daních z příjmů se při ukončení podnikatelské činnosti upraví rozdíl mezi příjmy a výdaji, ze kterého se vychází při zjištění základu daně za zdaňovací období předcházející dni ukončení podnikatelské činnosti. Jedná se o příjmy z podnikání související s podnikáním, z čehož vyplývá, že se provádí úprava dílčího základu daně dle 7 zákona o daních z příjmu. Dle § 4 zákona č. 592/1992 Sb. je u osob samostatně výdělečně činných rozhodným obdobím kalendářní rok, za který se pojistné platí. Proto se zahrnují do vyměřovacího základu na zdravotní pojištění příjmy, které žalobce získal v roce 2004 a to i za období po ukončení samostatně výdělečné činnosti. Údaje poskytnuté finančním úřadem jsou pro zdravotní pojišťovnu závazné a není v její kompetenci přezkoumávat jeho rozhodnutí.

Jelikož účastníci souhlasili s postupem dle § 51 s.ř.s., soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). Věc posoudil následovně.

Rozhodnutím ze dne 27.8.2008, č.j. 9565/08/Va, 9566/08/Va, žalovaný zrušil platební výměry č. 4240800646 a č. 2140800645 ze dne 29.5.2008 územního pracoviště Kroměříž Krajské pobočky pro Zlínský kraj Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, jimiž byla žalobci uložena povinnost zaplatit pojistné na všeobecné zdravotní pojištění za rok 2004 ve výši 49.474,- Kč a penále z prodlení ve výši 16.679,- Kč, a věc vrátil zpět k novému rozhodnutí. Vydání oznámení o zahájení správního řízení ze dne 1.12.2008, č.j. 982, sp.zn. 7708001088, je v rozporu se skutečností, že žalovaný výše uvedeném rozhodnutím zrušil pouze platební výměry, tedy konečná rozhodnutí v řízení před správním orgánem I.st. Dané vadné opětovné zahájení řízení však nezaložilo překážku litispendence, neboť je zřejmé, že územní pracoviště Kroměříž Krajské pobočky pro Zlínský kraj Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR vedlo pouze jedno řízení o pojistném žalobce za rok 2004, což plyne z časové

posloupnosti i vycházení z podkladů z původního řízení vedeného územním pracovištěm Kroměříž.

Žalovaný sice v rozporu s § 36 odst. 3 s.ř. neseznámil žalobce s podkladem rozhodnutí – stanoviskem Ministerstva financí ze dne 20.11.2008, avšak tato vada neměla žádný vliv na právní postavení žalobce, neboť daným „stanoviskem“ sdělilo ministerstvo zdravotní pojišťovně pouze, že neposkytuje odborné poradenství. Takovéto (ne)sdělení tak nemohlo být podkladem pro skutkové zjištění nebo právní závěr správního orgánu, proto uvedená vada řízení nezaložila důvod pro zrušení rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s., neboť se nejednalo o podstatné porušení ustanovení o řízení a nemohlo mít za následek nezákonného rozhodnutí o věci samé.

Ze správního spisu neplyne, že by prvotní oznámení správce daně žalobce ze dne 20.12.2003 o změně výše příjmů a výdajů bylo učiněno na základě výzvy žalobce. Takto správce daně učinil teprve oznámením ze dne 9.1.2008. Dle § 22 odst. 5 zákona č. 592/1991 Sb. ve znění od 1.7.1993 do 31.10.2010 jsou územní finanční orgány povinny sdělit příslušné zdravotní pojišťovně údaje o poměrech daňového poplatníka rozhodné pro správné určení výše pojistného, popřípadě výše záloh, a to do 30 dnů po obdržení žádosti příslušné zdravotní pojišťovny o sdělení těchto údajů, pokud je doloženo prohlášením daňového poplatníka o zproštění povinnosti mlčenlivosti. Postup finančních orgánů je tak upraven jak v citovaném ust. zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, tak i v zákoně o správě daní v ust. § 24 odst. 6 písm. h), jež prolamuje povinnost mlčenlivosti správce daně vůči zdravotním pojišťovnám bez podmínky zproštění povinnosti mlčenlivosti poplatníkem. Obě ustanovení upravují postup správce daně a nikoli povinnost žalovaného, pokud však zákon o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění stanoví podmínku zproštění povinnosti mlčenlivosti poplatníkem, je otázkou, zda tímto není stanovena podmínka nejen postupu správce daně ale i takto získaného podkladu. Vzhledem k nesystemovosti stanovení takové podmínky součinnosti poplatníka by byl popřen účel kontroly placení pojistného dle § 22 zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, a proto soud přisvědčil argumentaci žalovaného, že jde o duplicitní a to obsolentní úpravu postupu správce daně, pro nějž je určující úprava zákona o správě daní (§ 24 odst. 6 písm. h), zejména pokud ust. § 23 odst. 1 věta druhá zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění uvádí, že vzájemné poskytování informací mezi správcí daní z příjmů, zdravotního a sociálního pojištění, které jsou nezbytné pro účelnou kontrolu plátců a použití informací ve vztahu k třetím osobám při uplatňování a vymáhání dlužného pojistného není porušením povinnosti mlčenlivosti. Rozhodný podklad – oznámení správce daně o změně výše příjmů a výdajů žalobce bylo učiněno v souladu s § 24 odst. 6 písm. h) zákona o správě daní, proto žalovaný mohl opřít své rozhodnutí o tento zákoně získaný (v souladu s § 24 odst. 6 písm. h) zákona o správě daní) podklad.

Dle § 3a odst. 1 zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění je vyměřovacím základem u osoby samostatně výdělečně činné 40 % příjmu z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti v roce 2004 po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení. Lze se ztotožnit se žalobcem, že pro odvod pojistného na zdravotní pojištění je rozhodná skutečný výše příjmů a výdajů. Z ust. § 24 odst. 2 zákona o o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění je zjevná provázanost na daňové přiznání plátce – zde osoby samostatně výdělečně činné. Zdravotní pojišťovna tak vychází z přehledu o příjmech a výdajích, které jsou totožné s údaji na daňovém přiznání, pojišťovna tedy vychází z daňového přiznání plátce. Pokud však plátce dodatečně sporuje výši (jím uvedenou v daňovém přiznání) uvedených údajů, není vyloučeno, aby výši příjmů a výdajů prokázal jinak, neboť vyměřovacím základem § 3a odst. 1 zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění není bez dalšího dílčím základem daně. Pokud však doměří správce daně poplatníkovi daň, je určením výše příjmů a výdajů pojišťovna vázána.

V dané věci nebyl spor skutkový, ale právní, neboť žalobce na základě prodeje podniku a ukončení podnikání provedl úpravu základu daně, avšak odmítá, že by úprava základu daně na základě prodeje podniku měla vliv na určení vyměřovacího základu pro pojistné na všeobecné zdravotní pojištění. Soud má za to, že daňovou úpravu dle § 23 odst. 8 zákona o dani z příjmu sice nelze bez dalšího považovat za příjem ani výdaj ze samostatné výdělečné činnosti, avšak příjmy a výdaje, na základě kterých byla provedena daňová úprava, mají vliv na určení vyměřovacího základu, neboť nově určují výši příjmů a výdajů ve smyslu § 3a odst. 1 zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění. Ostatně zákon o dani z příjmu v ust. § 23 odst. 8 ohledně daňové úpravy uvádí, že „rozdíl mezi příjmy a výdaji, z něhož se vychází pro zjištění základu daně...“ K rozhodné otázce tak lze konstatovat, že prodej podniku Ehrlich Pavel – Lena ovlivnil výši pojistného, neboť příjem z prodeje podniku byl příjmem z podnikání žalobce dle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o dani z příjmu. Z podání daňového poradce žalobce ve správním řízení plyne, že navržené důkazy měly směřovat proti právnímu a nikoli skutkovému zjištění a to zahrnutí prodeje podniku, resp. daňové úpravy do vyměřovacího základu pro určení pojistného, proto žalovaný neporušil ust. § 50 s.ř. resp. § 51 s.ř., pokud neprovedl navržené důkazy, neboť pro posouzení právní otázky zahrnutí prodeje podniku do vyměřovacího základu pojistného v žalobě uvedené navržené důkazy neměly vliv. Zejména pokud žalobce v žalobě nijak nespecifikoval, v čem konkrétně spočívá nesprávné skutkové zjištění žalovaného o výši příjmů a výdajů. Obecně vymezený žalobní bod je tak omezen na výše uvedenou spornou otázku vlivu daňové úpravy z důvodu prodeje podniku a ukončení podnikání na vyměřovací základ.

Žalobcem uvedená informace VZP na webových stránkách se týká stanovení vyměřovacího základu u OSVČ při změně uplatňování výdajů (přechod na paušální výdaje), tedy situace odlišné od žalobce, tudíž zde uvedený závěr, že daňovou úpravou dle § 23 odst. 8 zákona o dani z příjmu nelze považovat za příjem ani výdaj, nelze bez dalšího podřadit po předmětnou věc žalobce. Nehledě k tomu, že text následně uvádí, že příjmy a výdaje se promítnou do vyměřovacího základu až v době, kdy dojde ke skutečnému plnění. Z uvedeného poučení tak žalobci nemohlo vzniknout legitimní očekávání postupu žalovaného v souladu s nazíráním žalobce. Obdobné platí pro žalobcem předložený novinový článek M.Ž., jež se v dané části týká pouze pojistného podnikatele, který ukončil činnost a má pohledávky. Žalobce sice ukončil činnost, ale zároveň prodal se společníky podnik, z čehož mu bylo poskytnuto plnění odpovídající sjednané ceně, tedy příjem dle § 7 zákona o dani z příjmů, nikoli pohledávka ve smyslu dotazu pro autorku předmětného článku.

Z výše uvedených důvodů je žaloba nedůvodná, a proto soud žalobu dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Žalovaný byl sice ve věci úspěšný, avšak žádné náklady mu nevznikly, proto soud o nákladech účastníků rozhodl dle § 60 odst. 1 s.ř.s. (výrok II rozsudku).

P o u č e n í : Proti rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 4.6.2013

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu